

Bestämningsnyckel till Utricularia (bläddror) i Småland

1. Bladflikarnas kant med taggar. Blommor > 8mm, med lång sporre.....2
- Bladflikarnas kant utan taggar. Blommor < 8mm, med kort sporre..... 5. U. minor
2. Bladbärande skott 20-100 cm. Alla blad med blåsor. Bladflikar runda.....3
- Bladbärande skott 10-20 cm. En del blad med blåsor, en del utan. Bladflikar platta.....4
3. Taggarna på bladflikarnas kanter sitter på en tydlig papill. Underläppen flat..... 2. U. australis
- Taggarna på bladflikens kant sitter ej på någon tydlig papill. Underläppens kanter nedvikta..... 1. U. vulgaris
4. Blåsor på de gröna bladen. Sporren av halva underläppens längd.....4. U. ochroleuca
- Inga blåsor på de gröna bladen. Sporren obetydligt kortare än underläppen.....3. U. intermedia

1. U. vulgaris, vattenbläddra. -- Den största arten i Sverige. Blomställning ca 2 dm. Blomskäftet under blomningen rakt, efter blomningen nedböjt så att den eventuella frukten hänger lodrätt. Stillastående vatten i oligotrofa och eutrofa sjöar och vattensamlingar, mycket sällan eller aldrig tillsammans med U. australis. Insamlad mest från N. och Ö. delarna men finns i hela Småland.
2. U. australis, citrongul vattenbläddra. -- Lik U. vulgaris men oftast något spädare. Blomställning ca 2 dm. Blomskäftet under blomningen rakt, 5-15 mm, efter blomningen förlängt till 10-30 mm och ofta böjt uppåt eller åt sidan. Av mig endast sedd vid kanten av gungflyn runt små sjöar. Känd från Lidhult, Stenbrohult, Drev, Virestad, Långasjö, Jönköping, Hägerstad.
3. U. intermedia, dybläddra. -- Denna art samt U. ochroleuca skiljer sig från övriga arter genom att ha platta bladflikar och en tydlig uppdelning i flytande gröna skott och färglösa, i dyn gömda jordskott. Bladflikarna breda, trubbiga, med små papiller och korta taggar. På våren är ofta bladflikarna mer avsmalnande och bär ibland även några blåsor. U. intermedia skiljs då ut genom att den har tätare sittande taggar på bladflikarna. Vanlig i hela Småland.

4. *U. ochroleuca*, blekgul dybläddra. -- Lik *U. intermedia* men bladen sitter glesare vilket gör att hela växten ger ett glesare intryck. Växer ofta tillsammans med *U. intermedia* på gungflyn, men enligt min erfarenhet växer *U. ochroleuca* på något djupare vatten, t.ex. i höljor eller vid kanten av gungflyet vilket medför att det kan vara svårt att nå växtplatsen. Blomningen vanligen sparsam och vissa år uteblir den helt, detta för med sig att växten är lätt att förbise. Känd från Femsjö, Åker, Vrigstad, N. Ljunga, Villstad, Sjösås, Markaryd, Frödinge.
5. *U. minor*, dvärgbläddra. -- Den minsta arten, växer mycket sällan i större bestånd utan oftast endast några enstaka skott nedsänkta i dyn eller vitmossan. Detta gör att den är nästan omöjlig att upptäcka, förutom vid blomningen, om man inte gräver försiktigt i underlaget. Den finns troligen vid praktiskt taget varje gungfly och sjö. Det fåtal lokaler från Småland som Hultén tar upp i sin atlas är säkerligen inte överensstämmande med verkligheten.

Hybrider är ej kända

Jag tar gärna emot svårbestämt material - sänd till adressen nedan. Även sterilt material kan bestämmas men det bör då helst vara våtkonserverat, dvs några blåsor och bladflikar läggs i vatten eller i en blandning av 55% T-sprit, 45% vatten och 5% glycerin. Den sistnämnda blandningen är att föredra då den konserverar materialet och det kräver då inte en omedelbar behandling. Våtkonservering medför att formen på de fyrarmade håren inuti blåsorna kan studeras, dessa förstörs vid pressning. Deras form är artspezifisk. Detta kräver dock tillgång till mikroskop.

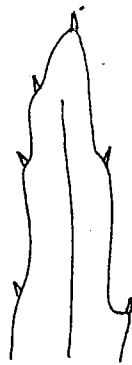
Göran Thor
Botaniska institutionen
Stockholms universitet
106 91 Stockholm
tel. 08/15 01 60/1775

U. vulgaris

U. australis

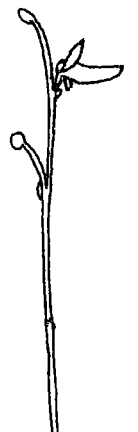
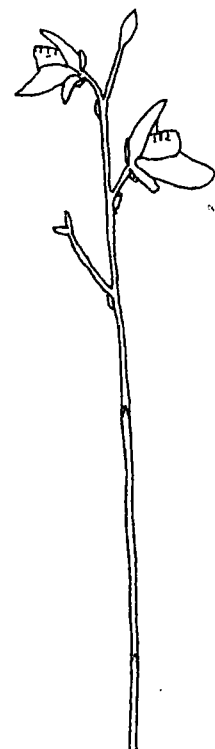
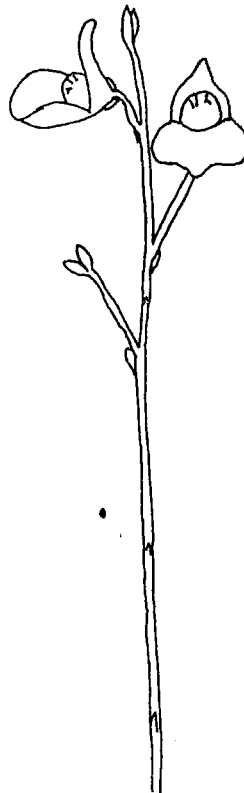
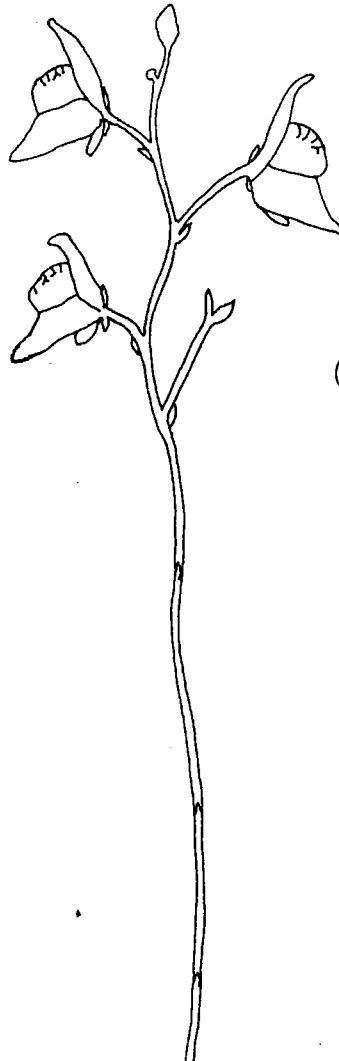
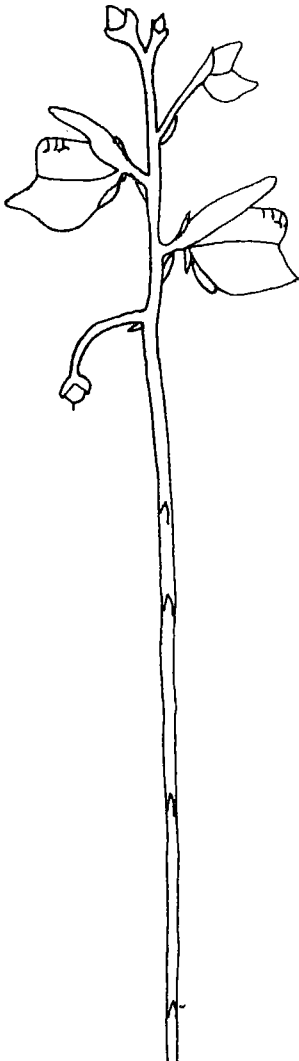
U. minor

U. intermedia

U. intermedia, vār

U. ochroleuca

U. vulgaris

U. australis

U. intermedia

U. ochroleuca

U. minor